

og den tiden da klimaet ble omtrent som i våre dager ligger omkring 2500 år tilbake. Klimaet har ikke bare skiftet mellom kaldere og varmere, men også mellom fuktigere og tørrere. I en tørr tid vil det kunne trives skog der det før bare var skogfri mosemyr, og kommer det så igjen en fuktigere periode, vil skogen dø ut. I den lille skildring av en østlandsmyrs historie som her er gitt, er det bare tatt med en del av de vekslinger som kan påvises i klimaets og plan-tevekstens historie.

I den varmere tiden vi før har hatt, var store områder av de nå trefrie strøk av vårt land bevokset med skog. Det gjelder fjellstrøkene, og det gjelder Vestlandet. Hele lag av stubber av furutrær som levde for mange tusen år siden, og som ble begravd av torvmyrdannelser (fig. 3), forteller hvordan skog har vokset helt ute ved havet der vi nå ikke finner et eneste tre, ja ofte knapt nok en busk.

STØVFATTIG TORVKUTT.

Av Aksel Bakken.

UNDER mitt arbeide med å framstille borede torvbriketter til bruk i planteskolen viste det seg at selve boreflisen, «kuttene», vakte oppmerksomhet som en meget bekvem og god form for torvstrø, bl. a. av følgende grunner:

1. Den var meget lett å få strødd jevnt utover og derfor meget drøy.
2. Den hadde stor oppsugingsevne, men ble ikke klisset eller overmettet.
3. Ved sin korn- eller kutterflisform gjorde den flere slags gjødsel mindre klisset, så denne ble lett å feie av gulv og å få strødd jevnt utover åkeren, likesom den også viste seg meget heldig for så vel stiv som tørr jord.
4. Ved å framstilles mest mulig avstøvet var den anvendelig på langt flere steder enn støvfullt strø.
5. Formodentlig vil også den rene, støvfattige torvkutt vise seg fortrinlig ved emballering av mange slags frukt og andre lett sårbare varesorter hvortil den såvidt vites ennå ikke er forsøkt.

De oppkuttete partikler (kutterfliser) av strøtorv fra bl. a. Lybekkmosen pr. Dal st. har vist seg tilstrekkelig holdbar til å passere et tilpasset avstøvningsapparat, hvor kutten avstøves. Ved gjentatte håndteringer og omlastinger vil det nok atter danne seg en del smårusk og støv i kuttermassen, men forhåpentlig ikke i en for strøet ødeleggende grad. Dessuten kan man ved å utføre kutte- og avstøvningsmaskinen i en lett flyttbar konstruksjon og derved få an-

ledning til å foreta oppkuttingen på stedet, unngå denne ulempe. Tegning til en sådan foreligger og kan ved overenskomst overdras hvem som helst ved henvendelse til Aksel Bakken, St. Olavs gate 10¹¹, Oslo.

Framstillingsprisen for støvfattig torvkutt skal etter kyndige maskinfolks utsagn ikke bli vesentlig større enn for den revne strø, mens transporten nok blir noe annerledes for den førstes vedkommende. I store sekker (2—2½ hl) av billig stoff, gjerne papir, eller også i «løs vekt» i brigg eller kasse, må vel også transportomkostningene for torvkutt kunne holdes innen rimelighetens grenser.

Av forskjellige grunner makter jeg ikke å føre saken videre, og da jeg såvel som en del andre tiltror den egenskaper som gjør den verdig til forsøk, legges den herved fram til videre forsøk for hvem som helst i håp om at den må bli til gagn og glede såvel for produsenter som for forbrukere.

UNDERSØKELSER AV BRËNNTORVMYRER I ROAN, SØR-TRØNDELAG.

Av O. Braadlie og Haakon Odd Christiansen.

TRØNDELAG MYRSELSKAP har tidligere foretatt myrundersøkelser i flere av bygdene på Fosenhalvøya. Det gjelder bl. a. Osen herred, der en rekke arealer ble kartlagt og undersøkt sommeren 1934, og Åfjord herred, der to store felter er undersøkt, nemlig Momyrene (1926) og Ny Jords eiendom i Børmark. Alle de nevnte undersøkelsene gjaldt først og fremst mulighetene for dyrking. Det er også bureising i gang på begge de nevnte feltene i Åfjord.

Systematiske undersøkelser av brenntorvmyr har en ikke hatt mye av i Fosenbygdene.

I Roan herred, som grenser til begge de nevnte bygdene, ble det undersøkt en del felter sommeren 1940, nettopp med henblikk på utnytting av brenntorva. Det var handelsmann O. Viken i Roan som tok initiativet til denne undersøkelsen. Og han og andre av bygdas folk la stor interesse for dagen, bl. a. ved å skaffe fritt losji og frivillig arbeidshjelp så lenge arbeidet sto på.

Roan er en av de kystbygdene i Trøndelag der en til dels har flådd jorda av berget for å skaffe brensel. Det gjelder først og fremst øyene utenfor kysten*). Mange lyse flekker utover på øyene var sørgelige vitnesbyrd om dette. Å få en bedre utnytting av brenntorv-

*) Men også til dels på fastlandet.